

KVINNOFRONTEN

Box 2007, 128 21 Skarpnäck
e-post: kvinnofronten@sverige.nu
Org. nr: 802411-0119
hemsida:
www.kvinnofronten.nu

Till
JUSTITIEDEPARTEMENTET
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

YTTRANDE

över Ds 2018:23 – Vissa frågor om barnpornografibrottet och om avskaffad preskription för allvarliga brott mot barn

Justitiedepartementets diarienummer Ju2018/03507/L5

Sammanfattning

Kvinnofronten välkomnar att utredaren när det gäller barnpornografibrottets brottsbeteckning och placering har gjort en så utförlig och omfattande analys. Vi beklagar att samma ambition inte funnits när det gäller medvetenhet om samhällets könsmaktsstruktur och anspelingspornografins funktion.

KVINNOFRONTEN INSTÄMMER i utredningens förslag att brottsbeteckningen *barnpornografibrott inte* ska ändras.

KVINNOFRONTEN INSTÄMMER i utredningens förslag att barnpornografibrottet ska kvarstå i kapitel 16 i brottsbalken.

KVINNOFRONTEN AVSTYRKER förslaget att straffbestämmelsen om barnpornografibrott ska flyttas till kapitel 6 i brottsbalken.

KVINNOFRONTEN UPPMANAR lagstiftaren att i kommande lagändringsförslag klart slå fast att domstolarna *ska* bedöma brottet som grovt i de fall någon innehar eller sprider tusentals bilder/filmer.

KVINNOFRONTEN AVSTYRKER förslaget att brottsbeteckningen *ringa barnpornografibrott* införs.

KVINNOFRONTEN ANSER att *om* brottsbeteckningen *ringa barnpornografibrott* ändå införs, måste straffskalan för normalbrottet samtidigt höjas i enlighet med det.

KVINNOFRONTEN UPPMANAR lagstiftaren att analysera frågan om undantag från straffrihet vid *innehav* utifrån en medvetenhet om könsens olika villkor i förhållande till makt och sexualitet.

KVINNOFRONTEN UPPMANAR lagstiftaren att snarast undersöka möjligheten att lagstifta mot anspelingspornografi utifrån EU:s direktiv 2011/92/EU. (Se 3.2 här nedanför.)

Kommentarer

3. Barnpornografibrottets placering i brottsbalken

3.1.6 UNDANTAG FRÅN STRAFFBARHET

Utredningen är i denna del könsneutralt formulerad. Därmed osynliggörs det strukturella maktförhållande mellan barn av kvinnligt respektive manligt kön som utmärker ett ojämnt samhälle.

Det är i själva verket till största delen killar som filmar eller fotograferar tjejer i sexuella sam-

manhang, inte tvärtom, och det är vanligen killen som innehar dessa filmer eller bilder, som han senare kan komma att använda som ett påtryckningsmedel mot henne. Mot bakgrund av att många unga tjejer idag pressas av sina pojkvänner att acceptera fotografering och filmning, blir utredningens kommentarer om ansvarsfrihet ett svek mot unga tjejer.

Kvinnofronten anser att en diskussion om undantag från straffbarhet aldrig kan vara könsneutral i frågor som är så uppenbart könade som detta. Även i fall där bägge varit överens i fråga om *skildringen* är det inte självklart att ett senare *innehav* ska undantas från straffrihet.

KVINNOFRONTEN UPPMANAR DÄRFÖR lagstiftaren att analysera frågan om undantag från straffrihet vid *innehav* utifrån en medvetenhet om könsens olika villkor i förhållande till makt och sexualitet.

3.2 Barnpornografibrottets utveckling i praktiken

Utredaren skriver här att endast mellan 6 och 18 procent av ”övergreppsmaterialet” sprids i kommersiellt syfte. Utredaren fokuserar här alltså på sexuella övergrepp vid skildring och bortser från funktionerna att *bekräfta och legitimerar förövares beteende* samt att *inspirera till nya övergrepp*.

Utredningen diskuterar därför inte ens sådan kommersiell pornografi som *anknyter* till sexuella övergrepp mot barn och som därmed *medverkar till ökad efterfrågan av barnpornografi*.

Detta kan eventuellt förklaras av att utredaren verkar ha missförstått vad så kallad anspelningspornografi egentligen innebär. Utredaren avfärdar utan vidare analys denna sorts pornografi genom att skriva: *”Skildringar där vuxna personer framställs som barn eller där vuxna personer på annat sätt genom t.ex. olika attribut eller roller anspelar på barn, s.k. anspelningspornografi, är inte straffbara i svensk rätt.”*

Men frågan om anspelningspornografi handlar inte om personerna på bilderna/filmerna eventuellt är över 18 år, utan om konsekvenserna för de barn som utsätts *i och genom* anspelningspornografien. I själva verket består en stor del av anspelningspornografien av pornografiska skildringar av unga tjejer som dels *är* barn (under 18 år), dels framställs *som om de vore yngre än de är* genom att skildras med rakade kön, tofsar i håret, nallebjörnar, slickepinnar, ballonger, nappflaskor med mera. Det är viktigt att problematisera denna pornografi dels utifrån att de unga tjejerna på bilderna/filmerna så ofta *är* barn, det vill säga under 18 år, dels utifrån dess funktion för *de barn som utsätts* för denna pornografi av sin(a) förövare, och dels utifrån *dess funktion för förövarna*.

Att barn identifierar det äldre barn eller den vuxne som spelar barn som faktiskt just i den stunden varande små barn kan ses även i barnprogram som exempelvis TV:s ”Björnes Magasin”, där Björne och hans vänner spelas av vuxna som agerar som barn. Barnen som tittar vet (utom de yngsta) att Björne inte är någon björn på riktigt, de vet att han egentligen är vuxen, men där och då utgår själva upplevelsen/identifikationen ändå från att han är ett barn som de själva.

En svensk konstnär gjorde för många år sedan en utställning kallad ”Minus porn”. Han hade förstorat upp bilder ur vanlig kommersiell pornografi och ”suddat ut” det pornografiska, det vill säga personen eller personerna på bilderna. På det sättet betonades de föremål och miljöer som fanns på bilderna. Det visade sig ofta vara just de miljöer där barn vanligen utsätts för sexuella övergrepp, såsom badrum, barns sovrum, klassrum eller andra skol- och fritidsmiljöer etcetera fyllda av attribut som associerar till barn. *Konsumenten även av denna sorts pornografi förväntas tända på sexuellt utnyttjande av framför allt småflickor och onanera till skildringar av utnyttjade barn.* Med hjälp av pornografien flyttas gränser – det otillåtna uppfattas som tillåtet, och *anspelningspornografien medverkar därmed på flera sätt till ökad efterfrågan av all barnpornografi.*

ALL SAMLAD KUNSKAP om anspelningspornografien som företeelse och dess funktion för förövare respektive utsatta barn lämnar utredningen därhän, utan att ens analysera eller diskutera frågan. Det är ett svek mot alla de barn som utnyttjas i och genom anspelningspornografien.

Idag är anspelningspornografi inte straffbar enligt svensk rätt. Men den som vill motverka barnpornografi och sexuella övergrepp mot barn kan inte avfärda anspelningspornografi på det sätt som utredaren gör. *Tvärtom måste denna utbredda kommersiella pornografi proble-*

matiseras utifrån hur den ska kunna motverkas – och om det skulle kunna gå att göra det via lagstiftning.

Kvinnofronten anser därför att pornografi som *anspelar* på sexuella handlingar mot barn utgör just en sådan kränkning mot barn i allmänhet som straffbestämmelsen om barnpornografibrott är avsedd att skydda från.

EU-DIREKTIVET OCH ANSPELNINGSPORNOGRAFI

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om *bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi* finns två punkter som berör anspelningspornografi:

I artikel 2 om **Definitioner** av barnpornografi ingår:
 ”iii) *allt material som avbildar en person som framstår som ett barn som medverkar i en handling med uttrycklig eller simulerad sexuell innebörd eller varje avbildning av könsorganen på en person som framstår som ett barn för i första hand sexuella syften*”. (vår betoning)

I artikel 21 om **Åtgärder mot reklam för möjligheten att begå övergrepp och för barnsexturism** står det:

”Medlemsstaterna ska besluta om lämpliga åtgärder för att förhindra eller förbjuda
 a) *spridning av material där det görs reklam för möjligheten att begå något av de brott som avses i artiklarna 3–6*”.

KVINNOFRONTEN UPPMANAR lagstiftaren att snarast undersöka möjligheten att lagstifta mot anspelningspornografi utifrån punkterna i EU-direktiv 2011/92/EU.

3.3 Bör barnpornografibrottet placeras i 6 kapitlet brottsbalken?

3.3.7 ÖVERVÄGANDEN OM BARNPORNOGRAFI BROTTETS PLACERING

Kvinnofronten anser att det är mycket viktigt att förstå att barnpornografibrottet är mer omfattande än det sexuella övergreppet mot det barn som finns på bilderna/filmerna. Detta gör den svenska lagen idag. Även tecknad barnpornografi är förbjuden, för att lagstiftaren betonat att barnpornografi också fungerar som sätt att bryta ner barnets motstånd, och för förövaren bekräftar och legitimerar övergreppen, samt inspirerar till nya övergrepp. Barnpornografibrottet är därför både ett brott mot de barn som finns på bilderna/filmerna och ett brott mot alla barn.

I barnpornografibrottet ingår förutom skildringen även visning, spridning, köp, försäljning, innehav samt främjande av handel med barnpornografi.

Kvinnofronten instämmer därmed helt i utredarens kommentar: *”Barnpornografibrottet är ett vittomfattande brott i den betydelsen att det straffbara området innefattar flera olika gärningsformer som skiljer sig väsentligt åt och som tidsmässigt sett inte behöver ha något som helst samband med framställningen av den barnpornografiska bilden.”*

Det är dessutom oerhört viktigt att domstolen kan döma till barnpornografibrott även i de fall då barnen på bilderna/filmerna inte har kunnat identifieras, eftersom just den barnpornografin då inte längre får spridas, och spridningen i sig är en fortsatt kränkning av barnet.

Barnpornografibrottet är därmed, och bör fortsätta vara, ett brott både mot staten och det enskilda barnet.

KVINNOFRONTEN INSTÄMMER därför i utredarens bedömning att barnpornografibrottet ska stå kvar i 16 kapitlet brottsbalken.

3.4 Ett förändrat skuldrekvisit

Kvinnofronten stöder förslaget att anpassa skuldrekvisitet vid barnpornografibrottet *skildring* så att det stämmer överens med det skuldrekvisit som gäller vid sexuella övergrepp mot barn. Vi är dock tveksamma till att detta endast ska gälla skildring.

Utredaren skriver att: *”Ett sådant krav till barnets ålder går dock inte att tillämpa i de fall det rör sig om andra former av barnpornografibrott än skildring.”* Vidare skriver utredaren angående bilder/filmer av vilka det *inte* framgår att personen är under 18 år och personens pubertetsutveckling är avslutad: *”Vilken insikt innehavaren av bilden har om den verkliga åldern på personen på bilden har i det avseendet ingen betydelse.”*

Kvinnofronten ställer oss frågande till dessa konstateranden, eftersom vi menar att det fokuserar alltför strikt på vad som eventuellt syns på en bild och inte i vilket sammanhang bilden/filmen befinner sig. I de sammanhang där barnpornografiska bilder/filmer *sprids, bjuds ut och säljs* respektive det *förmedlas kontakt mellan köpare och säljare* sker detta ofta som just att det handlar om *barnpornografi*. Vi har sett tidigare hur svårt det är att få bilder/filmer bedömda som barnpornografi till och med i fall där det vid rättegången framgått att flickor faktiskt varit under 18 år, men det inte ansetts att förövaren känt till det. En bedömning av pubertetsutveckling är långt ifrån ett säkert sätt att avgöra om någon är barn. Den som sprider bilder/filmer *som att det är* barnpornografi borde därmed kunna dömas *oavsett* om bilden/filmen faktiskt bedöms vara barnpornografi. *Se vidare 3.2 om anspelningpornografi.*

Kvinnofronten saknar en analys av *hanteringen* av barnpornografiska bilder, och hur den borde påverka vilket skuldrekvisit som väljs för de olika barnpornografibrotten. Att ett förändrat skuldrekvisit ska gälla skildring anser vi dock som självklart.

KVINNOFRONTEN STÖDER *utredarens förslag att den som skildrar ett barn i barnpornografisk bild ska kunna straffas för barnpornografibrott om denne varit oaktksam beträffande omständigheten att den andra personen är under 18 år.*

3.6.1 LAGTEKNISK LÖSNING

Som framgår av vad vi skrivit under 3.3.7 anser Kvinnofronten att det vore fel att flytta straffbestämmelsen om barnpornografibrott till 6 kapitlet. Vi befarar att en sådan flytt skulle leda till att rättsväsendet fokuserar mer på fall av skildring där ett barn är identifierat, och vår erfarenhet är att det i många fall inte är möjligt att identifiera barnet.

Kvinnofronten menar att alla barn har behov av att skyddas från att pornografiska bilder/filmer av dem sprids och innehas, och att det därför är eftersträvansvärt att all hantering av barnpornografi i möjligaste mån ska kunna dömas till ansvar, även ur perspektivet att barn ska veta att samhället gör allt för att stoppa hanteringen.

I övrigt hänvisar vi till argumenten mot en flytt, som redovisas under 3.3.7.

KVINNOFRONTEN AVSTYRKER *av samtliga dessa skäl förslaget att straffbestämmelsen om barnpornografibrott ska flyttas till kapitel 6 i brottsbalken.*

4.1 Nuvarande reglering

4.1.2 DE KVALIFICERANDE OMSTÄNDIGHETERNA

Utredaren skriver här att *"Kommersiell handel med övergreppsbilder är i dag inte så vanligt, uppskattningsvis rör det sig om 7,5 procent av den totala mängden material som är i omlopp."*

Kvinnofronten vill här påpeka att detta påstående är beroende både av den lagtekniska definition som Sverige valt för barnpornografibrottet och av undersökningar av flickor som utnyttjas i kommersiell pornografi. I Norge, där det är straffbart även med pornografi där någon *"fremstår som under 18 år"*, lär den kommersiella handeln med barnpornografi därmed vara betydligt större, eftersom en så stor del av den kommersiellt spridda pornografin anspelar på barn. *Se 3.2 om anspelningpornografi.*

4.2 Utvidgning av det grova barnpornografibrottet

4.2.3 FINNS FLER OMSTÄNDIGHETER SOM BÖR LEDA TILL ATT BROTTET SKA BEDÖMAS SOM GROVT?

KVINNOFRONTEN STÖDER *utredarens bedömning att det inte finns anledning att föra in fler kvalificerande omständigheter i bestämmelsen om grovt barnpornografibrott.*

4.2.4 OMFORMULERAD BESTÄMMELSE OM DE KVALIFICERANDE OMSTÄNDIGHETERNA

Kvinnofronten instämmer i utredarens resonemang att fokus i första hand ska ligga på vad barnet utsätts för.

Vi reagerar dock starkt emot att utredaren inte tar problemet med normaliseringen av antal bilder/filmer på större allvar när utredaren skriver: *"Det måste antas att det i dag kan vara slumpartat hur stor mängd övergreppsmaterial en sökning efter barnpornografi kan resultera i."*

Kvinnofronten vill betona att en stor mängd barnpornografiska bilder/filmer innebär att de trauman en stor mängd barn har utsatts för sprids vidare och kan ses av fler gärningsmän. Det faktum att det idag är lättare för gärningsmän att komma över stora mängder bilder/filmer kan *inte* vara skäl för att normalisera vare sig sådan spridning eller sådant innehav.

Att gärningsmän idag kan inneha tiotusentals barnpornografiska bilder/filmer innebär också en ökad normalisering av övergrepp, en ökad legitimering av övergreppen och en ökad inspiration till nya övergrepp – med den följd att fler barn riskerar att utsättas. *Sett ur detta perspektiv är en stor mängd att se som mycket allvarligt, både vid spridning och innehav.*

Kvinnofronten motsätter oss därför bestämt utredarens uttalande: ”I vart fall är några tusen bilder inte att anse som en särskilt stor mängd bilder enligt praxis.” I så fall måste praxis ändras. Självklart ska ”några tusen bilder” innebära att brottet ska anses grovt.

Kvinnofronten uppmanar lagstiftaren att i sitt lagändringsförslag ta med att en stor mängd bilder/filmer alltid ska innebära att brottet ska anses grovt.

KVINNOFRONTEN STÖDER utredarens förslag att ändra ordningen bland de kvalificerande omständigheterna så att det blir ett ökat fokus på vad barnen utsätts för.

KVINNOFRONTEN STÖDER också att den kvalificerande omständigheten **yrkesmässigt** kan utgå – under förutsättning att ”i vinstsyfte” kvarstår.

KVINNOFRONTEN UPPMANAR lagstiftaren att i kommande lagändringsförslag klart slå fast att domstolarna **ska** bedöma brottet som grovt i de fall någon innehar eller sprider tiotusentals bilder/filmer.

4.3 Speglar straffskalan brottets allvar?

4.3.3 EN HÖJNING AV MINIMISTRAFFET FÖR GROVT BARNPORNOGRAFI

Kvinnofronten tar inte ställning i fråga om eventuell höjning av minimistraffet för grovt brott. Vi vill dock påpeka att vi anser att straffen genomgående är för låga, särskilt eftersom den genomsnittliga längden på straffen för grovt barnpornografibrott endast var ett år fängelse. Vi skulle därmed vilja se en straffskärpning överlag.

5.1 Om brottsbeteckningen barnpornografibrott

5.1.3 KRITISKA RÖSTER OM TERMEN BARNPORNOGRAFI

Kvinnofronten har under drygt 40 år arbetat mot pornografi, inklusive barnpornografi. Vi blev därför mycket sorgsna av att läsa kapitlet om de kritiska rösterna. Samtliga invändningar visar att kritikerna är okunniga om vad pornografi är och innebär. Att pornografien som sådan inte är förbjuden betyder inte att det är en oproblematiserad företeelse.

”...ordet barnpornografi för tankarna till vuxenpornografien och de två företeelserna inte har någonting med varandra att göra” sid 152.

Barn som utsätts för sexuella övergrepp hamnar oftare i pornografi och prostitution. Ett känt exempel är amerikanska Traci Lords. Av de porrfilmer hon finns med i gjordes endast en (1) efter hennes 18-årsdag.¹

Internationell forskning om prostitution, liksom erfarenheter från verksamheter som arbetar mot prostitution, visar att tjejer som hamnar i prostitution ofta gör det vid 14 års ålder, alltså då de fortfarande är barn.² Det finns ingen motsvarande omfattande forskning angående pornografi, men däremot många vittnesmål om hur unga tjejer utnyttjas i både pornografi och prostitution samtidigt.³

Barnpornografi och övrig pornografi är med andra ord två delar av en och samma företeelse: pornografi.

*”Ordet **pornografi** betecknar sexuella skildringar med syfte att underhålla och väcka lust och bör därför inte sammankopplas med barn.”* sid 152

Vems lust? Ordet **pornografi** kommer från grekiskans ”porne”, som var den lägst stående bland de prostituerade (den som användes av rikare män kallades ”hetaira”), och ”grafein”, som betyder

att skildra. Pornografi betydde alltså att skildra kvinnor som sexuella slavar.

Syftet med *all pornografi* – såväl barnpornografi som övrig pornografi – är att ”väcka lust” hos konsumenten/förövaren. Den som ska ”underhållas” är också – oavsett form av pornografi – konsumenten/förövaren. Det gäller barnpornografi, mainstreampornografi, grov våldspornografi – inklusive sådan där kvinnor mördas och styckas, som exempelvis sådan den danske ubåtsägare som mördade och styckade en svensk journalist konsumerade strax innan mordet.

Det faktum att all pornografi har som syfte att ”väcka lust” innebär alltså *inte* att den ”lusten” gäller alla inblandade parter eller att den per automatik därmed är något positivt eller eftersträvarsvärt.

*”Det framhålls att ordet **pornografi** brukar användas för att beskriva bilder av vuxna människor, som samtycker till att vara med i bilden...”*

*”Om ordet **pornografi** används tillsammans med **barn**, kan det ge intrycket av att barnet har samtyckt...”* sid 150

Begreppet ”samtycke” är inte enkelt. I en maktstruktur kan de överordnade oftast få de underordnade att samtycka till nästan vad som helst. Och det att någon får betalt för sexuella handlingar – med eller utan kamera – hör oftast ihop med annan utsatthet: att tidigare ha varit utsatt för sexuella övergrepp, att befinna sig i missbruk, att leva i fattigdom.

Författaren Louise Eek, med egen erfarenhet av sexuellt våld, har uttryckt att *”den så kallade frivilligheten har en glidande skala”*.⁴

Det finns dessutom otaliga exempel på kvinnor runt om i världen som berättat om hur de utnyttjats i pornografiframställning. Det är inte bara barnpornografen som har förändrats i och med internet, det gäller även den kommersiella mainstreampornografen. Kvinnornas villkor hör till det som förändrats mest, eftersom själva porrproduktionen inte är lika lönsam och alltså inte får kosta lika mycket idag. Tjejer och unga kvinnor förväntas, och pressas, idag till att ”ställa upp på” mer och mer våldsamt, grovt förnedrande och sadistisk pornografi.⁵

Att mot bakgrund av hur porren ser ut idag framställa pornografi som företeelse som något vuxna människor oproblematiskt ”samtycker” till är med andra ord att inte förstå vad pornografi är.

”Syftet [med att inte använda begreppet barnpornografi] är att inte stigmatisera barnet genom att antyda att det är delaktigt i brottet.” sid 150

”Skälen är att ordet pornografi kan ge det sexuella övergreppet legitimitet och antyder delaktighet från barnets sida” sid 151

”Beteckningen barnpornografi är även missvisande då det indikerar en aktiv handling av barnet.” sid 152

Återigen visar kommentarer som dessa på en total brist på förståelse för vad pornografi grundläggande är och innebär. Betydelsen av ordet ”pornografi” visar att det inte krävs någon som helst delaktighet från den som används i pornografen. Syftet med porren är att tillfredsställa konsumentens behov, som tvärtom många gånger förutsätter en *brist på delaktighet*, vilket är ett av skälen till det ökande våldet.

”Mycket talar för att de sexuella övergreppen som dokumenteras blir allt grövre. Det rör sig dels om att övergreppen blivit värre, ofta med förnedrande och sadistiska eller på annat sätt bestialiska inslag, dels om att allt yngre barn utsätts för övergreppen.” sid 121

Det är viktigt att förstå att kommersiell pornografi bygger på gränsöverskridning. Och förutsättningen för att något eller någon ska kunna framstå som gränsöverskridande är att det finns en gräns att överskrida. För att framstå som sexuellt gränsöverskridande för pornografen fram en puritansk sexualsyn – för att markera en gräns – och därmed kunna framstå som frigjord när de sedan överskrider den. Och när *en* gräns överskridits måste den som vill fortsätta framstå som gränsöverskridande hitta en ny gräns att överskrida. Kvinnofronten har i våra studier hittat tre typiska exempel på porrindustrins metoder för att återskapa gränsöverskridningar: de förskjuter gränser, de betonar och överdriver existerande gränser/tabun, och de hittar på nya tabun och sexualisera nya företeelser.⁶

Resultatet av den upprepade gränsöverskridningen blir en ”kick”-sexualitet, som ständigt kräver mer för att konsumenten ska bli tillfredsställd. Mot den bakgrunden är det inte konstigt att all

pornografi blir grövre, mer förnedrande och sadistisk eller att allt yngre barn utsätts.

Att det fungerar på detta sätt är gemensamt för *all* pornografi. Därför fungerar också all pornografi så, att den inspirerar till nya övergrepp. Exempelvis visar forskning att män som konsumerar mycket pornografi oftare utnyttjar kvinnor i prostitution.⁷

SAMMANFATTNINGSVIS: såväl barnpornografi som all annan pornografi har det gemensamt att den skapas för att tillfredsställa konsumenten, att varken ”samtycke” eller delaktighet förväntas av den som utnyttjas, att den innebär en sexualitet som kräver ständigt nya ”kickar” och att den inspirerar till nya övergrepp.

5.1.4 DISKUSSION OCH BEDÖMNING

Kvinnofronten instämmer i utredarens skäl för att brottsbeteckningen *inte enbart ska fokusera på ett sexuellt övergrepp som skett vid framställning*, och att den nuvarande brottsbeteckningen därför bör behållas, eftersom:

- brottet straffbelägger både bilder/filmer där framställningen visar ett sexuellt övergrepp mot barn och sådana bilder/filmer som inte visar ett faktiskt övergrepp,
- bägge typerna av bilder/filmer används av förövare både för att *normalisera* övergreppen för sig själva och barnet, för att på så sätt *bryta ner barnets motstånd*, för att *legitimera* övergreppen för sig själva och andra, samt *som inspiration* till nya övergrepp,
- brottsbeteckningen bör täcka alla typer av bilder/filmer som visar barn i sexuellt syfte,
- brottsbeteckningen är kort, enkel att förstå och inte förväxlingsbar med andra brottsbeteckningar.

Även när det gäller spridningen är det viktigt att påpeka att den inte endast innebär en kränkning för det utsatta barnet, utan också skadar alla barn.

Kvinnofronten vill betona att även de invändningar vi lyft under 3.3.7 talar för att brottsbeteckningen barnpornografibrott är lämplig och korrekt.

KVINNOFRONTEN INSTÄMMER därför i utredarens förslag att brottsbeteckningen barnpornografibrott ska behållas.

5.2 SÄRSKILD BROTTSBETECKNING FÖR RINGA BARNPORNOGRAFIBROTT

Kvinnofronten anser *inte* att ”ringa barnpornografibrott” ska införas som egen brottsbeteckning. Detta för att det då blir ett brott som har ett så lågt maximistraff att det finns risk att brottet nedprioriteras av polis- och rättsväsende, liksom av allmänheten. Därmed finns också en risk att barnpornografibrott som företeelse förringas.

När utredaren föreslår att *ringa barnpornografibrott* ska införas som egen brottsbeteckning borde det dessutom i så fall vara självklart att minimistraffet för normalbrottet skulle höjas i enlighet med det. Men någon sådan förändring föreslår inte utredaren. Detta innebär en ytterligare risk för att barnpornografibrottet bagatelliseras.

Kvinnofronten anser dessutom att barnpornografibrott är ett så allvarligt brott att det *inte i någon form* bör ha en straffskala som börjar med böter.

KVINNOFRONTEN AVSTYRKER förslaget att brottsbeteckningen *ringa barnpornografibrott* införs.

KVINNOFRONTEN ANSER att om brottsbeteckningen *ringa barnpornografibrott* ändå införs, måste straffskalan för normalbrottet samtidigt höjas i enlighet med det.

6.6 Slutsatser om avskaffad preskription

6.6.2 INGEN ÄNDRING AV PRESKRIPTION FÖR BARNPORNOGRAFIBROTT

6.7.1 ALLA SEXUALBROTT MOT BARN

Utredaren konstaterar att barn anses särskilt skyddsvärda enligt svensk straffrätt. Kvinnofronten instämmer i detta, men anser till skillnad från utredaren att skyddet bör förstärkas genom att alla sexualbrott mot barn ska undantas från preskription.

När det gäller barnpornografi är det inte ovanligt att barn som utnyttjas i barnpornografi för-

tränger övergreppen. Detta konstaterades redan i samband med de stora polisbeslagen av barnpornografi under 1990-talet. Barnen förträngde så kraftigt att de förnekade övergreppen till och med när de konfronteras med de barnpornografiska bilderna av sig själva.⁸

Minnen av barnpornografiska övergrepp kan komma efter mycket lång tid. Kvinnofronten anser därför i motsats till utredaren att även barnpornografibrottet *skildring* ska undantas från preskription.

KVINNOFRONTEN STÖDER *förslaget att sexualbrott som begåtts mot en person som inte fyllt 18 år ska undantas från preskription, och att barnpornografibrottet skildring ska ingå bland dem.*

Arbets- och referensgrupp

I Kvinnofrontens arbetsgrupp för remissvaret har Gerda Christenson, Margaretha Nilsson, Bodil Wandt, Amin Wikman och Isabelle Ängsås ingått. I referensgruppen har Bettan Andersson och Åsa Christenson ingått.

Stockholm den 30 september 2018

Kvinnofronten

NOTER:

1. Gerda Christenson: *Kommersiell barnpornografi – tystad kunskap och osynliggjort förtryck*. Folkaktionen mot Pornografi 1996.
2. *24 frågor och svar om prostitution*. Prostitutions- och Spiralenheten vid Stockholms stad 2009.
3. Max Waltman: *Pornografi och mäns våld mot kvinnor i Porr och prostitution – en rapport om utsatt-het och efterfrågan*. Unizon 2016.
4. Gerda Christenson: *På tal om prostitution – argument & motargument om prostitution*. Kvinnofronten 2013.
5. Katrina Forrester: *Making Sense of Modern Pornography*. *The New Yorker* 26/9 2016.
6. Gerda Christenson: *SEX & MEDIA = pornofierad puritanism – En jämförande studie av hur sexualitet och pornografi skildras i amerikanska TV-serier respektive i en kvällstidningsbevakning av svenska dokusåpor*. Kvinnofronten 2007.
7. se not 3.
8. Kristina Back och Carl Göran Svedin: *Barn som inte berättar – Om att utnyttjas i barnpornografi*. Rädda Barnen 1996.
Christina Back och Carl Göran Svedin: *Varför berättar de inte? – Om att utnyttjas i barnpornografi*. Rädda Barnen 2003.